

Controllens Side, fordi Controllen, efter min Formening meget rigtig, har stillet sig paa det Standpunkt, at den ikke vil anbefale nogen Afvigelse fra den gjældende Lov, før den selv har faaet tilstrækkelig Erfaring, saa at den med Sikkerhed kan udtale sig om, hvorvidt et eller andet Fiskerebskab kan bruges uden Skade for det øvrige Fiskeri. Jeg har derfor aldrig tidligere villet gjøre mig til Talsmand for denne Sag, uagtet jeg har modtaget mangfoldige Opfordringer dertil, men nu er Controllen, efterat have havt sin Opmærksomhed henvendt paa dette Fiskeri med Plumpstang, kommen til den Erkjendelse, at det uden Skade kan drives i December, Januar og Februar Maanedene, og i Henhold til denne Erkjendelse fra Controllens Side er det, at jeg har tilladt mig at indbringe nærværende Lovforslag. De Indskrænkninger, der ere anførte i Lovforslaget, skal jeg tillade mig nærmere at motivere ved 1ste Behandling, saafremt det høie Thing vil samtykke i Sagens videre Fremme.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive trykt omdeelt.

Man gik derpaa til den følgende Sag paa Dagsordenen, som var: Første Behandling af Forslag til Lov om Afhændelse af Vallø Stifts, Bemmetofte og Gissfeldt Klosters og Herlufsholms Stiftelses Bøndergods. (Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1477 ff.)

J. M. Hansen: De 4 Stiftelser, hvorom her er Tale, ere de eneste i Landet, om hvis Bøndergods det ikke ved Lov er foreskrevet, at det skal overgaae til Arvesætte. Da Loven af 24de April 1860 blev vedtagen, mødte det Hindringer at medtage de her omhandlede 4 Stiftelser i Loven, og for ikke at standse den hele Lov gik man derfor ind paa tage den kun med Hensyn til de øvrige Stiftelser, men det er efter Forslagsstillernes Mening ligesaa begrundet fra Lovgivningsmagts Side at tage Bestemmelse om Afgang til Arvesætte for disse Stiftelser som for de øvrige i Landet. Sagen har henstaaet uden at forsøges fremmet fra Rigsdagens Side indtil sidste

Sesjon, da et Forslag i samme Retning som dette blev indbragt. Med Hensyn til Vallø og Bemmetofstes Klosters Godser er der vel for længere Tid siden skeet Tilbud til Fæsterne om, at de kunde kjøbe, men de opstillede Villkaar ere saadanne, at Fæsterne ikke have seet sig istand til at modtage dem. Naar alligevel nogle af de paagjældende Steder ere overgaaede til Arvesætte, da er det skeet, fordi Gaardene have været fæstelede, og Arvingerne derfor have maattet vælge mellem to Ting, enten aldeles at forlade Stederne, som da vilde gaae over i fremmede Hænder, eller kjøbe dem til Arvesætte efter de fra Bestyrelsernes Side foreliggende Forlangender, og de have troet at maatte høre sig under Nødvendigheden og gaae ind paa de Villkaar, som gjorde det muligt for dem at forblive i Besiddelse af Stederne. Det har imidlertid ogsaa med Hensyn til disse Overdragelser i Virkeligheden viist sig, at de opstillede Villkaar ere for strænge til, at Bedkommende paa disse kunde overtage Stederne. Det er vitterligt, at paa Bemmetofte Gods have flere af dem, der have overtaget deres Steder paa denne Maade, gjentagne Gange maattet anbringe om Udsættelse med Erlæggelsen af deres Afgifter, som de ikke have kunnet udrede, og hvad Vallø Stift angaaer, er det kun muligt for de Paagjældende at holde sig derved, at de udstykke, saavidt deres Tilladelse til Udstykningsen strækker sig, og sælge bort af Stederne, for at det derved kunde blive dem muligt at bevare det Tilbageblivende. Dersom Sagen derfor ikke ordnes ved Lov, men man skulde vedblive at gaae frem paa samme Maade som nu, saa er det at forudsæe, at Gaardene, efterhaanden som de blive fæstelede, ville gaae over til Børnene muligen paa en saadan Maade, at Godserne ville blive meget forarmede, og at Udstykningsen paa disse Godser ville finde Sted i en langt høiere Grad, end ønskeligt er. Forslagsstillerne have derfor troet, at der nu var Grund til at anbringe paa ved Lov at faae dette Forhold ordnet. Der er ogsaa den Egenhed tilstede — navnlig er det mig bekendt med Hensyn til Vallø Stifts-Gods — at efter Bestyrelsernes Mening kunne de Villkaar, hvorpaa det er tilbudt de Enkelte at modtage Stederne, ikke være fremkomne efter nogen udkastet Plan,